

Magunkért kell tennünk...*

2005 adventjében a Székelykeresztúri Unitárius Egyházkör esperese köszönetet mondott mindenért mindenkinek. Mély szavakkal, biblikus üzenettel mondta el, hogy semmi sem a miénk, mindent megemészt a rozsdá és a moly... vagy elvisz az árvíz. Ami a miénk lehet, az nem más, mint a becsületet, részvétet, jó szándékot, szeretetet és az Istenben való hitet hordozó lelkünk.

Azon a keddi délutánon kint dolgoztam a kertben. Látni nem láttam sokat a fáktól, épületektől, de feltűnt, hogy két órán át folyamatos morajlás, dörgés volt. El is mondtam akkor, hogy ez a megszokott nagyidőktől eltérő. Az estét a Küküllő-hídon töltöttem. Farcád felől is jött a nagy víz, a Nyikóról. Láttuk, hogy fákat hoz, gerendákat, aztán tíz óra körül tetőzött, nem nőtt tovább.

Én telefonon értesültem arról, hogy baj van a Nyikó-mentén. Az itteni katolikus plébános hívott, hogy ő indulna haza a Hargita alól a táborozó gyerekekkel, és kérdezte, mi van a Nyikó-mentén. Azt tanácsoltam, ne induljanak, mert ha nagy vizek voltak, kérdéses, hogy el tudnak-e jönni.

Másnap reggel hatkor indultam a Nyikó-mentére. Már itt a vasútnál szörnyű volt a látvány, és ahogy mentem, Rugonfalva végében törmelékek, ágak... Amikor megérkeztem Siménfalvára, nem hittem a szememnek. Nem akartam elhinni, hogy akkora víz volt, mint ahogy látom. Akkor már keresték az eltűnt kislányt.

Szólítottam Szén Sándor lelkészt, hogy menjünk végig azon az utcán, ahol a legnagyobb volt a víz. Utána Kadácsba, Kobátfalvára mentünk. Elmondták az emberek, hányan haltak meg. Mindenki elkeseredve nézte, én is, a szörnyű pusztítást. Láttam, hogy az alsóházakban, ahol az emberek az élelmet tartották, semmi nem maradt. Hazajöttem, konzervet, vizet vásároltam, és azzal mentem vissza déltájt a falvakba. Találkoztam Szabó Lászlóékkal. Tulajdonképpen az igazi szervezést Szabó Laci indította, végezte az ifjúsági csapattal.

A fiatalok, úgymond, hadrendbe álltak a segítségre. Székelykeresztúrról is egyre többen mentek ki a falvakba élelemmel, vízzel. Estére már autóval érkeztek a szállítmányok, hiszen a rádión keresztül híre ment az árvíznek, és mozdultak az emberek. Magánemberek, vállalkozók, kis cégek jelentkeztek először, szervezeti részről pedig a Gyulafehérvári Főegyházmegyei Caritas látta el a vidéket gyorssegéllyel.

Utána jött a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet, majd a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. Ők már nagy gyakorlattal rendelkeznek, hozták mindazt, amire szükség volt. Másnap reggeltől Szabó Laci is szervezeten vette át, raktározta és osztotta a szállítmányokat. Következett az, hogy gépeket hívjunk, és az elkövetkező hetekben folyamatosan jöttek gépekkel segíteni az emberek. A lelkészek is megszervezték az önkéntes munkát a gyülekezetekben úgy, hogy hétvégén már hetven-nyolcvan ember dolgozott a falvakban. Jöttek a mi lelkészeink is dolgozni: takarítani, iszapot hordani.

Én akkor még egyáltalán nem gondoltam át, hogy mennyi ideig és hogyan kell nekem részem a segélyező- és újjáépítő munkában. Huszonhárom évet voltam a Nyikó-mentén lelkész, ismerem az embereket, és az egyházkör espereseként eszembe sem jutott, hogy kivonuljak a munkából. Azóta szüntelenül dolgozunk.

Amikor Magyarországról is több jelzést kaptunk, hogy gyűjtést szerveznek, megkértek, hogy az esperesi hivatal bankszámláját és pecsétjét bocsássam az adományozók rendelkezésére. Mi lettünk a fogadó hivatal és ez az adományok nagyon pontos követését hozta magával.

Nagyon sok átutalás történt cégek részéről, Magyarországról, egyházközségekből, Amerikából. Pénzadományok érkeztek, s ezt vásárlási utalvány formájában juttattuk el a kárvallottakhoz. A pontos könyvelésnek, adományvezetésnek nagy hasznát vettük. Bármekkora munkával is járt, a pontos ügyvitelt nagyon fontosnak tartottuk. Megnyugtató volt olyan szempontból is, hogy az adományozók kérdéseire mindig pontos válaszokat tudtunk adni.

Aztán megjött az ősz, és nekem sokszor eszembe jutott, hogy most jön a hosszú tél, és jó lenne szervezni valamit az embereknek, hogy felejtsek a megélt traumákat. Javasoltam a lelkészeknek, hogy az árvízkárosult embereket bevonva szervezzék meg a téli ünnepeket. Ezt szolgálta a novemberben megtartott kobátfalvi ünnepség is, ahova meghívtuk a házépítések támogatóit, az adományozókat. Ezen részt vett Szabó Árpád püspök úr is. Itt Szabó László beszámolt arról, miképpen zajlott a helyreállítás, és köszönetet mondtunk a támogatóknak. Erre az alkalomra hívtam meg Magyarországról Kátai Zoltán énekmondót, akinek Kobátfalván kívül Keresztúron, Szombatfalván és Korondon is volt műsora. Az emberek szép számban elmentek ezekre az előadásokra.

Számomra a legdöbbenetesebb a négyéves kislány halála volt. Pár héttel az árvíz előtt itt volt az udvarunkon, beszélgettünk vele. Aztán nem tudtuk elhinni, hogy ez megtörtént. És ma sem tudjuk felejteni.

Az árvíz előtt a hódmezővásárhelyi polgármesteri hivatal küldöttsége éppen a Nyikó-mentén járt. Tiszteletbeli polgár-címeket adtak át Csehétfalván, Kadácsban. Amikor meghallották, mi történt, az elsők között tértek vissza. Pénzbeli adományt hoztak, később gabonát. Nagyon jól esett, hogy nemcsak az ünnepeken vagyunk együtt, hanem a tragédiában is.

Az elmúlt tél folyamán nagyobb részt adminisztrációs munka zajlott, megbeszéléseket tartottunk. Itt voltak az amerikai támogatók, és tavaszra összeálltak azok a programok, amelyeket az amerikai unitáriusoktól származó pénzadományokból kell elvégezni a nyár folyamán. Szerettem volna, ha ebbe hatékonyabban bekapcsolódnak az egyes falvak lakói, akikért ez az egész történet. Sajnos, az elmúlt negyven-ötven év következménye, hogy megszoktuk: az „állambácsi” megoldja helyettünk. De észre kellene vennünk, hogy magunkért is tennünk kell.

Szép volt, hogy karácsony közeledtével néhányan telefonáltak, és megköszönték a munkánkat. Kaptunk két levelet Kobátfalváról, amelyekben szintén megköszönték a hozzáállásunkat. A kobátfalvi Szász Gábor bácsi, akivel minden nap találkoztam, egyszer megjegyezte: „Nem nyughat, ugye, esperes úr. Nem nyughat.” Az ilyen helyzetekben erre figyel az ember, de nem várja, hogy tömegesen megköszönjék a munkáját azok, akikért dolgozik.

Kedves élményem az is, hogy két budapesti fiú Kobátfalván dolgozott egy hétig. Hazamenvén levelet írtak, amelyben sok minden benne volt. Úgy is mondhatnám, hogy látélet volt a faluról. Kiderült a levélből, mennyire ráéreztek a székely ember lelkületére. Azt is megjegyezték, hogy a Nyikó menti emberek bíznak Szabó Laciban és Szombatfalvi esperesben. Ez azért esett jól, mert az emberektől hallották, és ez jelezte vissza számunkra azt, hogy azok, akikért dolgozunk, értékelik a munkánkat.

(*Megjelent a *Tenger minden* című kötetben 2006-ban, amelyet az árvíz első évfordulója alkalmából adott ki közösen a Gyulafehérvári Főegyházmegyei Caritas és a kobátfalvi központú Árvízi Segélyezési Bizottság.)